

Pingstdagen

”På pingstdagen var alla troende samlade på ett ställe. Plötsligt hördes ett ljud från himlen som ett kraftigt stormvindens brus, och det fyllde huset där de satt. Då uppenbarade sig något som liknade eldslågor eller eldtungor och satte sig på var och en av dem. Och alla som var närvarande fylldes av den Helige Ande och började tala på andra språk, så som den Helige Ande gav dem förmåga till.”
Apostlagärningarna 2:1-4

Den kristna världen erkänner allmänt tre framstående händelser som grunden för sin religiösa tro: Jesu mirakulösa födelse av sin mor Maria; Jesu död på korset på Golgata; och Jesu uppståndelse på den ”tredje dagen” till gudomlig andlig natur. Det finns en fjärde händelse av avgörande betydelse för den kristne – en händelse som dock i allmänhet inte uppskattas i den utsträckning den borde. Det är pingstdagen, som ägde rum femtio dagar efter Jesu uppståndelse. Vårt syfte med denna betraktelse är att undersöka ursprunget, bakgrunden och, viktigast av allt, betydelsen av denna speciella dag i den kristna trons historia.

Ordet ”pingst” förekommer endast tre gånger i Bibeln och är ett grekiskt ord som endast förekommer i Nya testamentet. Den mest kända användningen finns i orden i vår inledande text. Ordet används senare i Apostlagärningarna 20:16: ”Paulus hade beslutat att segla förbi Efesos, eftersom han inte ville tillbringa tiden i Asien; ty han skyndade sig, om det var möjligt

för honom, att vara i Jerusalem på pingstdagen.” Det sista stället där ordet förekommer är i 1 Korintierbrevet 16:8: ”Jag kommer att stanna här i Efesos till pingsthögtiden.” I dessa två senare hänvisningar antyds det att pingsten var mer än bara den anmärkningsvärda händelse som beskrivs i Apostlagärningarna kapitel 2 angående utgjutandet av den Helige Ande. Pingsten hade sitt ursprung som en av de judiska högtiderna som beskrivs i Gamla testamentet.

Gamla testamentets högtid

Det som under Nya testamentets tid blev känt som pingst var en av Israels tre årliga högtider. I Gamla testamentet hade den två namn – ”skördefesten” och ”veckofesten”. Vi läser om den under namnet skördefesten i 2 Mosebok 23:14–16: ”Tre gånger om året skall du hålla en högtid för mig. Du skall hålla osyrade brödens högtid: . . . Och skördefesten [Pingst], de första frukterna av ditt arbete, som du har sått på åkern; och inbringshögtiden, som är i slutet av året, när du har samlat in frukterna av ditt arbete från åkern.”

En annan hänvisning till denna högtid finns i 5 Mosebok 16:9, 10, 16, där den kallas veckohögtiden. ”Räkna ut sju veckor från den dag då du börjar skörda säd vid skördetiden. Fira sedan skördefesten till ära för Herren, din Gud. Ta med dig en frivillig gåva till honom i proportion till de välsignelser du har fått av honom. . . . Varje år måste varje man i Israel fira dessa tre högtider: de osyrade brödens högtid, skördefesten och lövhyddohögtiden. Vid vart och ett av dessa tillfällen måste alla män träda fram inför HERREN, din Gud, på den plats han väljer, men de får inte träda fram inför HERREN utan en gåva till

honom.” Veckohögtiden nämns också på två andra ställen: 2 Mosebok 34:22 och 4 Mosebok 28:26-31.

3 Mosebok kapitel 23 förklarar i detalj exakt när pingsten inföll, dess syfte och varför den beskrevs med två namn – skördefesten och veckofesten. Verserna 5–7 lyder: ”På kvällen den fjortonde dagen i den första månaden är Herrens påsk. Och på den femtonde dagen i samma månad är det osyrade brödets högtid. . . . På den första dagen [den första dagen av osyrade brödets högtid – den femtonde dagen i den första månaden] skall ni ha en helig sammankomst; ni skall inte utföra något slavarbete då.” Denna första dag av det osyrade brödets högtid skulle vara en ”helig sammankomst”, det vill säga en särskild sabbatsdag. Sabbatsdagar var de dagar då israeliterna inte utförde något slavarbete. I detta fall var det inte den veckovisa sjunde dagens sabbat, utan en särskild sabbat – en helig sammankomst inför Herren.

Fortsättning på 3 Mosebok 23:10–11: ”Tala till Israels barn och säg till dem: När ni kommer in i det land som jag ger er och skördar dess gröda, skall ni ta en kärve av skördens förstlingsfrukt till prästen. Han skall svinga kärven inför Herren, så att den blir godtagbar för er; dagen efter sabbaten skall prästen svinga den.” Detta ”uppviftande” av kärven, eller handenfull, av de första frukterna av Israels spannmålsskörd, skulle ske på den sextonde dagen i den första månaden, ”dagen efter” den särskilda sabbaten, som inföll den femtonde, som tidigare nämnts.

I 3 Mosebok 23:15–16 står det: ”Från dagen efter sabbaten – den dag då ni för fram sädskärven för att lyftas upp som ett särskilt offer [den sextonde dagen

i den första månaden] – skall ni räkna sju hela veckor [49 dagar]. Fortsätt räkna till dagen efter den sjunde sabbaten, femtio dagar senare. Då skall ni frambära ett offer av det nya spannmålet till HERREN.” Denna femtionde dag var veckofesten – eller skördefesten. Den kallas veckofesten eftersom datumet för festen bestämdes genom att räkna sju veckor plus en dag från den tidpunkt då den första fruktens kärve offerades. Dessutom betyder det grekiska ordet pingst ”den femtionde dagen”. Beroende på den judiska tideräkningen för varje kalenderår kan pingstdagen variera mellan andra halvan av maj och första halvan av juni. Baserat på beräkningen i 3 Mosebok 23 var motsvarande datum för pingst i år den 23 maj 2026.

Syftet med Israels högtid

Denna israeliska högtid var avsedd att vara en tacksägelsefest till Gud för de första frukterna av deras skörd, därav det andra namnet, skördefesten. Detta var en speciell skörd. Det var inte en skörd av grönsaker eller frukt utan en skörd av säd – närmare bestämt vete. De första frukterna av denna skörd ägnades åt Gud. Under denna högtid gavs många offergåvor. Det fanns brännoffer, köttoffer, dryckesoffer, syndoffer och fredsoffer – alla givna som en tacksägelse till Gud för deras veteskörd. 3 Mosebok 23:16-20

Ett särskilt offer vid denna högtid skulle vara ett ”nytt köttoffer”, som det står i vers 16. Detta offer beskrivs i 3 Mosebok 23:17: ”Ni skall ta med er två skakbröd, vardera på två tiondelar, från era bostäder i ; de skall vara av fint mjöl och bakade med jäst; de är förstlingsfrukter till Herren.” Israeliterna skulle offra två bröd gjorda av de första frukterna av deras

veteskörd. Bröden skulle viftas framför Herren som ett tacksägelseoffer och en invigning till honom för skördens rikedom. Femtio dagar tidigare hade de också svängt ett offer inför Gud, men det var bara en handfull av de första frukterna. Nu hade de börjat den egentliga skörden av vete och förde två bröd, bakade av det de just hade skördat, för att offra till Herren. Deras skörd skulle nu fortsätta tills allt vete var insamlat.

Samband med Nya testamentet

Anledningen till att vi går in i detalj på Israels skördefest, eller veckofesten, är att den har en specifik koppling till pingstdagen i Nya testamentet. Först noterar vi överensstämmelsen i tidpunkten för denna fest. Som tidigare citerats från 3 Mosebok 23:5 var den 14:e dagen i den första månaden Israels påsk. I Nya testamentet motsvarar detta Jesu död som det större påskalammet – ”Guds Lamm, som tar bort världens synd”. (Joh 1:29). Jesu död inträffade exakt på samma datum. Om vi återigen hänvisar till 3 Mosebok 23:10–11, två dagar senare, den 16:e dagen i den första månaden, viftades skörden, eller en handfull av de första frukterna, inför Herren. Detta motsvarar Jesu uppståndelse, som likaså inträffade två dagar efter hans död som påskalammet. Precis som han hade förutsagt låg Jesus i graven under delar av tre dagar – en del av den 14:e, hela den 15:e och en del av den 16:e dagen i den första månaden, enligt judisk tideräkning. Matteus 16:21; Lukas 9:22

Aposteln Paulus sade i 1 Korinthierbrevet 15:20 att Jesus var ”förstlingen av dem som sov”. Han var skörden, den första skörden – den allra första som uppväcktes från de döda till evigt liv genom Guds

mäktiga kraft. (Kolosserbrevet 1:18). Detta symboliska "uppviftande" av skörden av de första frukterna visade Guds godtagande av Jesu försoningsoffer, vilket resulterade i hans uppståndelse från de döda genom gudomlig kraft. Slutligen, om man räknar sju sabbater plus en, eller femtio dagar, från Jesu uppståndelse, skörden av de första frukterna, kommer vi till pingstdagen, såsom den beskrivs i Apostlagärningarna kapitel 2.

Precis som Israels högtid var en invigning av de första frukterna av deras veteskörd, omfattade pingstdagen invigningen av de större första frukterna – det "andliga vetet" till Gud. Kyrkan, bestående av trogna kristna, skulle ingå som en del av klassen av första frukter. Jesus var den "förste" i klassen av förstlingsfrukter, men även kyrkan är, som det står i Jakob 1:18, en "sorts förstlingsfrukt". Johannes Uppenbararen talar också om trogna kristna som "första frukterna" i Uppenbarelseboken 14:4, där han beskriver dem som "utvalda bland människorna, som första frukter för Gud och Lammet". Denna invigning av kyrkan började på pingstdagen, då den symboliskt viftades, eller visades, inför den himmelske Fadern som invigd åt honom.

Pingstdagen var kulmen på tre mycket viktiga och avgörande händelser i Guds plan. Den första var lösenpriset, som Jesus betalade när han dog på korset som ett motsvarande pris för Adam. (1 Timoteus 2:5,6). Den andra av dessa enastående händelser var Jesu uppståndelse genom Guds mäktiga kraft. (Efesierbrevet 1:19-21). Den tredje var pingstdagen – dagen då den blivande församlingen invigdes till den himmelske Fadern.

Pingstdagen

Händelserna som omfattade pingstdagen är många. Det var inte bara dagen då den Helige Ande kom över församlingen. Detta hände verkligen, och fördelarna gällde inte bara dem som var närvarande då, utan har sträckt sig över hela tiden sedan dess, till dem som har gjort en godtagbar invigning av sina liv till Gud.

För de hundratjugo av Jesu efterföljare som samlats i den övre salen och som hade helgat sina liv åt honom, innebar pingstdagen många saker. (Apg 1:15). Det innebar att Gud hade accepterat deras helgelse åt honom. Det innebar att de nu var rättfärdiga i hans ögon. Det innebar att deras liv av uppoffring nu skulle börja, och det innebar att den Helige Andens födelse hade ägt rum. Som ett resultat av detta skulle de nu vara nya varelser i Kristus Jesus. Romarbrevet 5:1; 12:1; 1 Petrusbrevet 1:3; 2 Korintierbrevet 5:17

Pingstdagen har också haft stor betydelse för alla sanna kristna ända fram till i dag. Den markerade inledningen av "Guds höga kallelse i Kristus Jesus" (Filipperbrevet 3:14). Pingsten innebar också smörjelsen, eller invigningen, av församlingen som en helhet till att vara Guds "kungliga prästerskap" (1 Petrus 2:9). Den visade att möjligheten nu stod öppen för varje enskild blivande medlem av detta prästerskap att ta emot det som de i övre rummet tog emot – Guds godkännande av deras invigning, rättfärdiggörelse, början på deras offer och den Helige Andens födelse. Sedan pingstdagen har varje blivande medlem av det kungliga prästerskapet kommit in i samma förhållande på grund av de händelser som ägde rum då.

Man kan till och med säga att på pingstdagen inleddes processen att återföra människan till harmoni och Guds nåd, med början i kyrkan. Pingstdagen var faktiskt det första yttre beviset för mänskligheten på att Gud tillräknade människan fördelarna med den lösen som Jesus hade betalat. Romarbrevet 4:16–25

Den Helige Ande

Att förstå utgjutandet av den Helige Ande är nyckeln till att uppskatta pingstens fulla betydelse. Vad är den Helige Ande? Generellt sett är den Helige Ande Guds osynliga kraft och inflytande. Den har alltid funnits. Gud är från evighet till evighet, och därför är också hans kraft och hans inflytande – hans Helige Ande – från evighet till evighet.

Det finns dock en djupare innebörd av den Helige Ande när det gäller hängivna kristna. För dem kan den Helige Ande definieras som Guds heliga och rättfärdiga inflytande och kraft som ger livets gnista till, närar och styr deras nya liv "i Kristus" (2 Kor 5:17). Ordet "ande" kommer från det grekiska ordet *pneuma* och betyder "andning". För att förenkla definitionen av den Helige Ande för den kristne kan den liknas vid vad livets andedräkt är för den fysiska kroppen. Kroppen måste ha den fysiska livets andedräkt. Om andedräkten tas bort från den fysiska kroppen dör den inom några minuter. På samma sätt kan den kristnes nya liv i Kristus inte leva, utvecklas och växa till mognad utan den Helige Ande – Guds heliga och rättfärdiga inflytande.

Den Helige Ande på pingstdagen

Apostlagärningarna kapitel 2 beskriver vad som hände på pingstdagen i samband med utgjutandet

av den Helige Ande. Verserna 2–4 lyder: ”Plötsligt kom det ett ljud från himlen som brusat av en kraftig storm, och det fyllde huset där de satt. Då uppenbarade sig något som liknade eldslågor eller eldtungor och satte sig på var och en av dem. Och alla som var närvarande fylldes av den Helige Ande och började tala på andra språk, så som den Helige Ande gav dem förmåga till.”

Varför gav Gud en sådan yttre demonstration av utgjutandet av den Helige Ande i form av ett ”ljud från himlen”, ett ”dånande av en kraftig storm”, ”något som liknade eldslågor eller tungor av eld” och tal på andra språk? Det fanns två skäl till varför detta gjordes.

För det första var det ett vittnesbörd för de närvarande. Berättelsen säger: ”I Jerusalem bodde judar, fromma män, från alla nationer under himlen.” Många judar hade rest till Jerusalem eftersom det var en av deras högtidsdagar. När utgjutandet av den Helige Ande aktiverade apostlarna och de började tala [eller kanske förstås] på andra språk, var det ett vittnesbörd för alla som var samlade där. (Apg 2:5,6). Många blev förvånade och undrade vad detta betydde. Andra anklagade apostlarna för att vara berusade. Detta fick Petrus att resa sig och tala till folkmassan. Han citerade profeten Joel och Psalmerna och gav ett vackert vittnesbörd om Guds plan, med Jesus i centrum (Apg 2:12–40). Resultatet av detta vittnesbörd beskrivs i Apg 12:41. ”Samma dag tillkom omkring tre tusen människor till dem.”

För det andra var utgjutandet av den Helige Ande på pingstdagen en demonstration av Guds kraft och inflytande som aldrig tidigare skådats i hans mänskliga skapelse. Denna kraft vilade på ett

särskilt sätt över apostlarna genom att de fick olika "gåvor". Aposteln Paulus identifierade några av dessa gåvor i 1 Korintierbrevet 12:28-30 som: "gåvor till helande, hjälp, ledarskap, olika tungomål ... underverk." Dessa var alla en del av de yttre gåvorna från den Helige Ande som gavs för att hjälpa till att etablera den tidiga kyrkan och apostlarnas auktoritet. De var en enorm demonstration av Guds makt och inflytande över dem, som manifesterade hans auktoritet på deras vägnar.

Större betydelse

Hur extraordinära dessa demonstrationer än var, hur spännande gåvorna än var, och trots att de på en dag ökade antalet medlemmar med tre tusen, var inget av detta den viktigaste betydelsen av pingsten. Den större betydelsen av pingsten gällde den Helige Andens huvudsakliga verk, som skulle vara inre. Detta verk skulle inte ses av människor. Det skulle i själva verket vara arbetet med att utveckla det nya skapelsens liv hos varje enskild medlem av "Kristi kropp". 1 Korintierbrevet 12:27

Den mest betydelsefulla händelsen i samband med pingstdagen var den personliga födelsen av var och en av lärjungarna genom den Helige Ande. I 1 Korintierbrevet 12 diskuterar Paulus just denna fråga. Efter att ha redogjort för de olika andegåvorna i de föregående verserna, säger han i 1 Korintierbrevet 12:31: " : 'Sträva efter de bästa gåvorna, och ändå visar jag er en ännu bättre väg.'" Den "ännu bättre vägen" var ämnet för nästa kapitel, 1 Korintierbrevet 13, där aposteln uteslutande fokuserade på kärlekens karaktärsdrag. Kärleken är summan av Andens frukter, i vilka utvecklingen av det nya livet i Kristus beskrivs (Galaterbrevet 5:22–

23). Detta var den ännu bättre vägen, den Helige Andens ännu bättre verk och pingstens största betydelse.

Den Helige Andens verk

Den Helige Andens inre verk, som Paulus sammanfattade som kärlek, nämns i många bibelställen i Nya testamentet. Romarbrevets 8:e kapitel innehåller en detaljerad beskrivning av den Helige Anden, som ger mycket upplysning och vägledning till Kristi efterföljare. Uttrycket "den Helige Anden" eller "Anden" nämns ungefär tjugo gånger bara i detta kapitel. Den Helige Andens verk, såsom de beskrivs här, kan delas in i tio områden.

1. Romarbrevet 8:1–2 talar om den Helige Ande som en "lag", en livets lag. Den kristne måste ha den Helige Ande – en livets lag – annars dör den nya skapelsen. Dessa verser lyder: "Det finns alltså nu ingen fördömelse för dem som är i Kristus Jesus. ... Ty livets Andens lag i Kristus Jesus har gjort mig fri från syndens och dödens lag." Denna passage säger inte bara att den Helige Ande är en "lag" om livet, utan att den också har gjort dem som följer i Jesu fotspår fria från den andra lagen som de tidigare stod under – "syndens och dödens lag".

2. Den Helige Ande är en kraft som styr hur man vandrar och tänker. Romarbrevet 8:4-6 belyser detta: "För att lagens rättfärdighet genom Anden skulle uppfyllas i oss, som inte vandrar efter köttet utan efter Anden. Ty de som lever efter köttet tänker på det som hör köttet till, men de som lever efter Anden tänker på det som hör Anden till. Ty att vara köttligt sinnad är död, men att vara andligt sinnad är liv och frid."

3. Den Helige Andens födelse förkroppsligar tanken om "Kristus i er, härlighetens hopp" (Kolosserbrevet 1:27). Romarbrevet 8:9–10 anspelar på detta och säger: "Ni är inte i köttet, utan i Anden, om så är att Guds Ande bor i er. Om nu någon inte har Kristi Ande, är han inte hans. Och om Kristus är i er, är kroppen död på grund av synden, men Anden är liv på grund av rättfärdigheten." Denna Guds Helige Ande, eller, som Paulus dessutom kallar den, "Kristi Ande", måste vara "i" hans efterföljare. Kristus är inte bokstavligen i oss. Det är hans ande av födelse, hans inflytande, som är i vårt hjärta och som motiverar oss. 1 Johannes 2:27

4. Den Helige Andens fjärde verk beskrivs i Romarbrevet 8:11, där det står: "Om Anden från den som uppväckte Jesus från de döda bor i er, så skall han som uppväckte Kristus från de döda också göra era dödliga kroppar levande genom sin Ande som bor i er." Den Helige Ande "gör levande" – den ger liv. Den ger en möjlighet att tjäna Gud, att förstå hans sanning, att vara ett godtagbart offer, och kommer så småningom att ge "livets krona" till dem som är trogna ända till döden. Uppenbarelseboken 2:10

5. Den Helige Andens verkan på våra sinnen hjälper oss att döda, eller lägga till döds, vårt fallna köttets gärningar. Romarbrevet 8:13 säger: "Om ni lever efter köttet, kommer ni att dö, men om ni genom Anden dödar kroppens gärningar, kommer ni att leva."

6. Ett annat verk av den Helige Ande beskrivs i Romarbrevet 8:14: "Alla som leds av Guds Ande är Guds söner." Den Helige Ande leder och styr den kristne. Detta kan ses som Guds försynsfulla omsorg över sina efterföljare. Hans Helige Ande förverkligar

denna omsorg genom att vara med sina efterföljare längs varje steg på den smala vägen. Hymnförfattaren har skrivit: "Jag går hellre i mörkret med Gud än ensam i ljuset." Guds folk kan säga detta eftersom det är den Helige Ande – hans försynsfulla inflytande och kraft – som leder och styr deras liv.

7. Den Helige Andens födelse är en försäkran om sonskap. Romarbrevet 8:15 säger: "Ni har inte fått en ande som gör er till slavar igen, så att ni måste leva i fruktan, utan ni har fått en ande som gör er till söner, och genom den ropar vi: Abba, Fader." Vilken försäkran Anden ger Kristi efterföljare om att de är Guds barn!

8. I Romarbrevet 8:16 står det: "Anden själv vittnar tillsammans med vår ande om att vi är Guds barn." Detta är ett påstående om att vår ande, vårt hjärta, våra motiv, som vi har överlämnat till Herren i helgelse, så att säga är på samma "våglängd" som Gud – det vill säga, de "vittnar" tillsammans med den Helige Ande. När dessa vittnar tillsammans är det en förklaring om att vi har samma mål som Gud, genom den Helige Ande, har för oss.

9. Den Helige Ande hindrar oss inte från att dela de prövningar och det "suckande" som hör det nuvarande livet till, så länge vi lever i köttet. Det är sant att Guds kraft kan åstadkomma vad som helst, och han skulle kanske kunna använda sin Helige Ande för att förhindra att vi genomgår köttets prövningar och suckande. Detta är dock inte en åtgärd som ligger i vårt bästa intresse. Denna aspekt av den Helige Ande framgår av Romarbrevet 8:23: "Vi själva, som har Andens förstlingsfrukter, suckar i

vårt inre medan vi ivrigt väntar på vår adoption till sonskap, vår kropps förlösning.”

10. Romarbrevet 8:26–27 säger: ”Anden hjälper också vår svaghet; ty vi vet inte vad vi bör be om, såsom vi borde, men Anden själv förmedlar våra böner med suckar som inte kan uttryckas i ord. Och den som prövar hjärtan vet vad Andens sinne [grekiska: benägenhet] är, eftersom [den] förmedlar böner för de heliga enligt Guds vilja.” Den Helige Ande, som vittnar tillsammans med vår ande, hjälper oss i de stunder då vi har svårt att be till Fadern som vi skulle vilja, eller inte vet vad vi ska be om. Som versen säger, förmedlar Anden ”enligt Guds vilja”.

Fyllda av Anden

Aposteln Paulus varnar oss för att ”släcka” Anden – att medvetet avsäga oss den nya människans livgivande kraft. (1 Tessalonikerbrevet 5:19). Vi måste vara på vår vakt mot även den minsta egenvilja i detta avseende. ”Bedröva inte Guds helige Ande”, säger Paulus i Efesierbrevet 4:30. Låt oss istället sträva efter att uppnå största möjliga mått av Guds inflytande och kraft – att ”bli fyllda av Anden” (Efesierbrevet 5:18). Genom att vara trogna ”till och med döden” kan vi således verkligen uppskatta betydelsen av pingsten och de välsignelser den medför för kristna som har ägnat sina liv åt att följa i Jesu fotspår av uppoffring, lidande och tjänst för den himmelske Fadern.